

Täysistunto

Torstai 12.11.2015 klo 15.59—19.19

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jäteverolain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 35/2015 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 4/2015 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 4/2015 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

18.09 **Mika Lintilä kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Aika harvoin pääsee esittelemään lakia, joka toivon mukaan on poistuva laki.

Tämä mietintöhän on siis valtiovarainvaliokunnan verojaoston yksimielinen mietintö jäteverosta. Ja miksi tämä on poistuva, niin meillä koko ajan tämä jäteongelma poistuu, koska kyseessä on siis kannustintyyppinen ympäristövero, jolla ensisijaisena tarkoituksena on ympäristötavoitteet ja se, että vähennetään jätteitten kaatopaikkakäsittelyä. Tälle on arvioitu nyt 3,5 miljoonaa ensi vuodelle tuottoa, ja sitten 5 miljoonaa eteenpäin, mutta tämä on aika vaikea arvioida, koska nyt jos katsotaan sitä kokonaisuudistusta, joka tehtiin 2011, niin sen jälkeen on puolittunut tämä jätteitten verotus. Eli voi sanoa, että kyseessä on verrattain onnistunut vero. Ja vaikka sitä nyt nostetaan, voi sanoa, että prosentuaalisesti aika paljon 55 eurosta 70 euroon tonnilta, niin me olemme kuitenkin edelleen alle EU:n jäteveron keskiarvon.

Tietysti pieniä puutteita tässäkin on, eli muovithan eivät sinällensä sisälly tähän. Tämä ei sinällensä kannusta mutta ei estäkään sitten muovin kierrätystä. Toivon mukaan siellä nyt päästään sitten uuteen tilanteeseen uuden orgaanisten jätteitten kaatopaikkakiellon vuoksi.

Se, mikä pikkasen asiantuntijakuulemisissa tuli tässä esille, oli tämä niin sanottu jätteen varastointi, koska nyt ollaan tilanteessa, että 3 vuotta voidaan verotta varastoida näitä jätteitä, ja tämä on aikaisemmin kuulunut Tullin puolelle, mutta nyt se on siirretty sitten ympäristöviranomaisten puolelle. Jaosto ja valiokunta halusivat tästä huomauttaa ministeriötä, että he tulevat yhdessä, Tulli ja ympäristöministeriö, sitten hoitamaan, että tämä valvonta tämän varastoinnin osalta tulee myös asianmukaisesti hoidettua.

18.12 **Eeva-Maria Maijala kesk:** Arvoisa puhemies! Suomen jätelainsäädäntö lähtee liikkeelle siitä, että sen tulee kannustaa tuottamaan jätettä mahdollisimman vähän. Harvoin minä veroja olen kiittänyt, mutta nythän tämä kohdentuu suoraan siihen, että jätteiden

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2015 vp

määrää pyritään vähentämään sillä tavalla, että verot korottuvat. Ja vain silloin, kun se korotus on riittävä ja näkyvä, sillä on oikeasti merkitystä ihmisten käyttäytymiseen.

18.12 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Sipilän hallitusta on hieman moitittu siitä, että ympäristöpolitiikkaa ei ole mainittu hallitusohjelmassa niin voimallisesti kuin mitä voisi olla, mutta toisaalta meidän täytyy muistaa, että hallituksen ohjelma on strateginen ohjelma ja sitten hallitus toteuttaa sitä muilla tavoin käytännössä. Tämä esitys, vaikka tämä tietysti suurelta osin on perusteiltaan fiskaalinen, kuitenkin kertoo siitä, että hallitus harjoittaa vastuullista ympäristöpolitiikkaa, ja tässä kohdin nimenomaan jäteasioiden osalta. Tällä kehityksellä päästään siihen, että meillä ei lähivuosina enää jätettä synny, vaan tämä ruokkii jätteiden määrän vähentämistä.

18.13 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Kankaanniemi tuossa äsken toi esille, niin jäteveron nosto on jälleen yksi johdonmukainen askel hallituksen politiikassa, joka toisaalta nostaa haittaveroja ja toisaalta laskee veroja, jotka edesauttavat työllisyyttä, kuten hallituksen esittämät tuloveron kevennykset esimerkkinä osoittavat.

Kuten näissä valiokunnan mietinnön perusteluissa todetaan, jätevero on leimallisesti kannustintyyppinen ympäristövero. Nythän jätevero nousee 55 eurosta 70 euroon tonnilta, mutta toisaalta on huomioitava, että jäteveron tuotto oli vuonna 2011 noin 64 miljoonaa euroa, vaikka jätevero oli huomattavasti pienempi tonnia kohti — siis jätteitä syntyi huomattavasti nykyistä enemmän. Tälle vuodelle tuottoarvio on 33 miljoonaa euroa ja tämän jäteveron korotuksen jälkeen ensi vuodelle vain 25 miljoonaa euroa. Tämä siis osoittaa, että jäteverolla on erittäin voimakas ohjausvaikutus, ja todennäköisesti se tulee lopulta syömään itsensä pois. Pidän tätä kehitystä äärimmäisen hyvänä, ja käsittääkseni myös oppositiolle tämä lakiesitys kelpaa tällaisenaan.

18.15 Arja Juvonen ps: Rouva puhemies! Esitys on hyvä. Täytyy kuitenkin kantaa huolta ja muistaa se, että kasvava jätevuori voi olla siellä omassa kodissa niille ihmisille, jotka eivät tiedä, minne sen jätevuorensa vievät, ylitsepääsemätön. He voivat miettiä sitä, että hinnat kaatopaikoilla ovat liian korkeita heille, ja siitä syystä jätettä päätyy myös luontoon. Eli tämä on pääkaupunkiseudulla, tämä on myös taajamissa ongelma, että keskeltä luontoa saattaa löytyä tällaisia kaatopaikkatyyppisiä paikkoja, mihin ihmiset ovat vieneet jätteitään. Tätä meidän täytyy seurata ja miettiä, millä tavalla me voisimme sitten puuttua ja saada aikaan sen, että jokainen ihminen huolehtisi sen jätteensä asianmukaisesti sinne kuuluville paikoille. Ja vielä: kuinka me oppisimme elämään sillä tavalla, että tuottaisimme sitä jätettä mahdollisimman vähän ja kaikki se, mitä tuotamme, olisi mahdollisimman paljon hyötykäyttöön menevää ja kierrätettävää, koska sillä tavalla me voimme tämän maapallon säilyttää. Muutoin me voimme todellakin miettiä, että kohta meillä on jätevuori takapihalamme.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 35/2015 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.